

CENTRALA ZA SIGNALIZACIJU POŽARA

Bentel J506

UPUTSTVO ZA RUKOVANJE I ODRŽAVANJE

1. Uputstvo za rukovanje centralom Bentel J506

Pod sistemom za signalizaciju požara podrazumevamo:

- centralu
- javljače požara
- dojavne linije
- pripadajuće uzbuđivače- sirene

Centrala služi za prihvatanje signala požara dobijenih sa odgovarajućih javljača požara i kontrolu linije do javljača požara. Primljene informacije obrađuje po unapred uprogramiranom algoritmu, indicira zvučnom i svetlosnom signalizacijom.

Automatski javljači požara sve nastale promene u prostoru koji nadziru prosleđuju ka centrali. Ručni javljač požara služi za manuelnu dojavu. Pod uzbuđivačima podrazumevamo sve one elemente sistema koji služe za zvučnu i svetlosnu indicaciju mesta nastanka požara, kao i blagovremeno obaveštavanje ljudstva koje se nalazi u ugroženom prostoru, radi preduzimanja odgovarajućih mera ili napuštanja vatrom ugroženog mesta.

U osnovi razlikujemo 3 stanja sistema i to:

1. mirno stanje tj. stanje nadzora
2. alarmno stanje
3. stanje kvara (smetnji) i to:
  - a) kvar na dojavnim linijama - kratak spoj ili prekid
  - b) smetnje unapajanju

Sva ova stanja opisaćemo u delu "**rukovanje sistemom**"

Opis lampica na prednjoj ploči centrale

LAMPICA	NOR.	OPIS
SMETNJE	isključ.	Ako svetli znači da u sistemu postoji jedna od sledećih grešaka: izgoreni osigurač, prazni akumulatori, nestanak mrežnog napajanja, greška jedne ili više zona, greška izlaza (kratki spoj ili prekid)
NAPON 220	uključ.	Ako ne svetli znači da je nestalo mrežno napajanje; lampica se sama pali po povratku mrežnog napajanja
ISKLJUČENO	isključ.	Ako svetli znači da su jedan ili više ulaza ili izlaza onemogućeni specijalnom tipkom za onemogućavanje
KOMUNIKATOR	isključ.	Ako svetli znači da je izlaz za telefon aktiviran.
ALARM	isključ.	Ako svetli ukazuje na požarni alarm: centrala će aktivirati alarmne izlaze koji nisu onemogućeni
Log. Jedinica	isključ.	Ako bljeska (jednom svakih 5 sekundi) mikroprocesor je blokiran. Pozovite instalatera za servis.
Osigurači	isključ.	Ako svetli jedan od osigurača je pregorio. Ako centrala ima LCD displej ispisano je koji osigurač. Pozovite instalatera za servis.
Prazna baterija	isključ.	Ako svetli znači da su akumulatori prazni i centrala neće moći raditi na akumulatorima u slučaju nestanka mrežnog napajanja. Pričekajte nekoliko sati da se akumulatori napune. Ako se lampica ne ugasi znači da je akumulatorima istekao životni vek i potrebno ih je zamijeniti
Nema baterije	isključ.	Ako svetli znači da je akumulator potpuno prazan ili isključen. Provjerite osigurač, ako je pregorio potrebno ga je zamijeniti. Ako nije potrebno je zameniti akumulatore Pozovite instalatera za servis.
Uzemljenje	isključ.	Ako svetli ukazuje na grešku uzemljenja
Glavno napajanje	isključ.	Ako svetli ukazuje na prekid mrežnog napajanja (220 V) i da se centrala napaja iz akumulatora. Ova lampica, nasuprot lampici Napon 220V prikazuje grešku i nakon povratka mrežnog napajanja (memorija greške)

Smetnja	isključ.	Ako svetli znači da je izlaz za grešku u kratkom spoju ili u prekidu
Isključenje smetnje	isključ.	Ako svetli znači da je izlaz za grešku onemogućen pritiskom na tipku DISABLE FAULT i neće se aktivirati u slučaju greške.
Greška Alarma	isključ.	Ako svetli znači da je barem jedan nadzirani alarmni izlaz u kratkom spoju ili u prekidu
Iskljuc. Alarma	isključ.	Ako svetli znači da je nadzirani alarmni izlaz onemogućen pritiskom na tipku DISABLE ALARM i u slučaju požarnog alarma izlaz se neće aktivirati

Greska Telefona	isključ.	Ako svetli znači da je izlaz za telefonski pozivnik u kratkom spoju ili u prekidu
Isključenje Telefona	isključ.	Ako svetli znači da je izlaz za telefonski javljač onemogućen pritiskom na tipku DISABLE DIALLER i u slučaju alarma ili greške neće se aktivirati.

Isključenje Zvuka	isključ.	Ako svetli znači da su nadzirani izlazi utišani pritiskom na tipku SILENCE.
--------------------------	----------	---

ALARM	isključ.	Ako svetli znači da je odgovarajuća zona u požarnom alarmu
SMETNJA	isključ.	Ako svetli znači da je odgovarajuća zona u kratkom spoju ili u prekidu te ne može detektirati požar ako se desi.
ISKLJUCENO	isključ.	Ako svetli znači da je odgovarajuća zona onemogućena pritiskom na tipku onemogućenja zone i ne može signalizirati alarm.

Opis tastera na prednjoj ploči centrale

Taster	OPIS
DISABLE FAULT	Tipka za onemogućenje izlaza za grešku
DISABLE ALARM	Tipka za onemogućenje alarmnih izlaza
DISABLE DIALLER	Tipka za onemogućenje izlaza za telefonski pozivnik
SILENCE	Tipka za utišavanje nadziranih alarmnih izlaza:
RESET	Tipka za resetiranje javljača požara i deaktiviranje tj. utišavanje svih izlaza (kontroliranih i nekontroliranih uključujući izlaze za alarme zona)
TEST	Tipka za proveru funkcionisanja zujalice i lampica na prednjoj ploči. Pritiskom na ovu tipku sve lampice će se upaliti i zujalica će zasvirati.
1 2 3 4 5	Tipke za onemogućavanje odgovarajuća zone: požar i greška zone koja je onemogućena bit će normalno prikazani na lampicama i zapisani u memoriju, ali neće moći aktivirati niti jedna izlaz.

1.1. RUKOVANJE SISTEMOM

1.1.1. Mirno stanje

Podrazumeva se da je centrala priključena na mrežno napajanje 220V, 50Hz i da je najmanje na jednoj liniji privezan najmanje jedan javljač. Od indikacija na prednjoj strani centrale vidimo samo:

- zelenu svetlosnu indikaciju u delu "NAPJANJE 220V"

1.1.2. Alarmno stanje, Požarni alarm

Požarni alarm signalizira se uređajima (sirenama) spojenim na izlaze za požarni alarm, a na prednjoj ploči centrale pale se lampice **ALARM** i lampica **ALARM** za zonu koja je prouzrokovala alarm.

Čak i kada se zona sama vrati u normalno stanje njena lampica **ALARM** ostaje treptati signalizirajući da se desio alarm u toj zoni sve dok se centrala ne resetuje.

Izlazi za požarni alarm ostaju aktivni i ako se detektor koji je prouzročio alarm vratio u normalno stanje sve dok se centrala ne resetuje.

1.1.2.1. Postupak za razrešenje alarma , utišavanje alarmnog stanja

- pritiskamo taster "**UTIŠAVANJE ZVUKA**" - razrešimo zvuk sirene
- prestaje lokalna zvučna signalizacija, tj prestaje rad sirene
- svetli crvena lampica od zone koja je izazvala alarm

Nakon ove radnje sledeći korak je:

- odlazak do zone koja je izazvala alarm, pronaći mesto nastanka dima i pronaći javljač koji je u alarmnom stanju (svetli crvena LED indikacija alarmnog javljača)
  - utvrditi, i ako je moguće otkloniti uzrok alarma, a postupak je sledeći
- a) **AKO JE POŽAR MANJIH RAZMERA**, lokalizovati ga – ugasiti ga priručnim sredstvima za gašenje požara
- vratiti se do centrale
  - isključiti alarmnu zonu pritiskom na taster broja zone koja je izazvala alarm, sa time se pali žuti LED indikator isključenosti zone
  - pritisnuti taster RESET, centrala prelazi u stanje resetovanja (traje oko 10sek)
  - sa tim smo razrešili alarm, i isključili dotičnu zonu. Zona ponovo može biti aktivna ako posle nekoliko sekundi (ili kasnije) ponovo pritisnemo taster "isključenje zone"
  - na ovaj način je rešen ovakav slučaj alarma i uređaj je ponovo u stanju nadziranja

Centrala radi u normalnom režimu rada svetli samo lampica **Napajanje 220V**

b) **AKO JE POŽAR VEĆIH RAZMERA** i utvrdimo da ga sami ne možemo lokalizovati nego je potrebna intervencija vatrogasne jedinice, postupak je sledeći:

- **pozvati vatrogasnu brigadu 93 i objasniti pojedinosti o požaru**
  - **na licu mesta čujemo sirenu koja obaveštava prisutno osoblje o požaru, i obavezuje ih da se ponašaju po unapred utvrđenom požarnom planu.**
  - **resetovati telefonski javljač požara**

Na samoj centrali imamo sledeća obaveštenja

- svetli crvena LED indikacija kod odgovarajuće zone
- svetli crvena LED indikacija "ALARM" (dve vertikalne LED diode)
- svetli crvena svetlosna indikacija "DALJINSKI ALARM" što znači da su svi izlazi daljinske signalizacije aktivni (poslat signal alarma u vatrogasnu brigadu, aktivirane sirene na samom objektu, oborene klapne, isključena ventilacija, isključena mreža na tom delu objekta , itd)

po lokalizovanju i prestanku požarne opasnosti:

- vratiti se do centrale, i postupiti isto kao što je opisano u prethodnom delu
- gasi se crvena svetlosna indikacija "ALARM" na alarmiranoj zoni
- na centralnom modulu gasi se crvena svetlosna indikacija "ALARM"
- gasi se crvena svetlosna indikacija "DALJINSKI ALARM"
- gase se sve LED indikacije osim " Napajanje 220V "

Centrala je sada resetovana i nalazi se ponovo u stanju nadziranja

1.1.3. Stanje kvara (smetnji)

Smetnje

Centrala automatski detekuje grešku u sistemu i aktivira izlaz za grešku, a na prednjoj ploči svetli lampica GENERAL FAULT i lampica koja pripada detektiranoj grešci (LOGIC UNIT, FUSES, LOW BATTERY, BATTERY FAULT, GROUND, MAIN, TROUBLE FAULT, FAULT ALARM, FAULT DIALLER, FAULT zona) i isprekidano svira zujalica.

Čak i kada se sve greške uklone signalizira se da je greška postojala bljeskanjem odgovarajuće lampice greške i kratkim aktiviranjem zujalice.

Izlaz za grešku se vraća u normalu čim se ukloni uzrok greške. Za potpuni prekid signaliziranja greške centrala se mora resetovati

a) Kvar na dojavnim linijama, na kablovima koji spajaju centralu i javljače

- KRATAK SPOJ ili PREKID
- svetli kontinualno žuta svetlosna indikacija "SMETNJE" zone čija je linija u kratkom spoju
- svetli žuta svetlosna indikacija "SMETNJE" na glavoj ploči.
- čuje se zvučna signalizacija "SMETNJE" -a isprekidanim tonom zujlice u centrali

Postupak za razrešenje kvara na dojavnim linijama

- pritisnemo taster zone koja je u kvaru, pali se lampica ISKLJUČENO time smo isključili zonu
- prestaje zvučna signalizacija kvara

Nakon ovog postupka potrebno je obavestiti specijalizovanu službu ako takva postoji u samoj firmi, a ako ne najbolje je pozvati ovlašćeni servis. Ova zona ostaje isključena sve do dolaska servisera .

b) SMETNJE u napajanju

- svetli žuta svetlosna indikacija "SMETNJE" na napojnoj jedinici
- čuje se zvučna signalizacija kvara kontinualnog tona

Nakon ovih radnji pozvati ovlašćenu servisnu službu.

1.2. ODRŽAVANJE SISTEMA

Razlikujemo tri faze održavanja sistema i to:

1.2.1. - Mesečna funkcionalna provera

1.2.2. - Tromesečni pregled

1.2.3. - Godišnje ispitivanje

1.2.1. - Mesečnu funkcionalnu proveru može da vrši i sam korisnik na sledeći način:

- vizuelnim pregledom prednje ploče centrale ustanoviti da nema drugih svetlosnih indikacija sem:
zelene svetlosne indikacije AC koja označava postojanje mrežnog napona, zelene svetlosne indikacije DC koja pokazuje da ispravljački deo napojne jedinice ispravno funkcioniše i napaja centralu jednosmernim naponom 24V i žute svetlosne indikacije "DAN" ako je centrala u režimu rada "DAN", ili "NOĆ" ako je režim "NOĆ"

1.2.2. - Tromesečni pregled vrši stručnjak isporučioaca opreme.

Sastavni deo tromesečnog pregleda je i funkcionalna provera.

1.2.3.1. - Godišnje ispitivanje vrši stručnjak isporučioaca opreme.

Sastavni deo godišnjeg ispitivanja je i tromesečni pregled sa kompletnom funkcionalnom proverom celog sistema.